

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 22

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Số chữ trong các dòng không bằng nhau là dấu hiệu xác định bài thơ được viết theo thể thơ: Tự do .	0,5
	2	Trong khổ thơ đầu, nỗi nhớ của người lính hướng về những hình ảnh, kỉ niệm: - Đồng đội “chiến hào còn ẩm hơi đồng đội”. - Tuổi trẻ “khắc khoải mùa thi phượng chưa kịp nở”. - Người thương “vầng trăng bịn rịn / rụng chầm chậm vào đôi mắt ai chờ”.	0,5
	3	- Biện pháp tu từ: Nhân hóa (“vết thương”) - Tác dụng : + Về nghệ thuật : Khiến hình ảnh “vết thương” vô tri trở nên có sinh mệnh, có khả năng hành động và suy nghĩ như con người. + Về nội dung : Diễn tả một cách sâu sắc sự chai sạn và nén lại của nỗi đau. Vết thương trở thành một phần thâm lặng của cơ thể, của cuộc đời người lính, cho thấy sức chịu đựng phi thường của họ. + Về tình cảm, thái độ : Thể hiện sự đồng cảm, xót xa nhưng cũng đầy trân trọng của tác giả trước những hy sinh và nỗi đau thâm lặng mà những người lính phải mang theo suốt cuộc đời.	1,0
	4	Hình ảnh “hai ngọn cỏ mím cười trong gió” trong cuộc sống thời bình: - “ Ngọn cỏ ”: Tượng trưng cho sự sống bình dị, kiên cường. + Người lính giống như ngọn cỏ, họ trở về từ chiến tranh	1,0

		và có thể hòa mình vào cuộc sống đời thường một cách tự nhiên, giản dị. - “<i>Mim cười trong gió</i>”: Là trạng thái thanh thản, lạc quan, yêu đời. + Người lính đã cảm nhận được sự bình yên trong tâm hồn sau bão tố chiến tranh, để nở nụ cười hòa bình.	
	5	- Khái quát: Bài thơ “<i>Hai người lính</i>” của Đỗ Thế Tuấn khắc họa hình ảnh những người lính sau chiến tranh, họ đã đi qua mất mát, hi sinh, nhưng vẫn giữ nụ cười, niềm tin và tình đồng đội bền chặt. Qua dòng hồi ức và hiện tại, tác giả thể hiện sự trân trọng, biết ơn sâu sắc đối với những con người đã cống hiến tuổi trẻ cho Tổ quốc. - Bài học: Cần ghi nhớ và biết ơn sự hi sinh của những người lính, thể hiện qua hành động cụ thể: học tập, rèn luyện tốt, sống có trách nhiệm, biết trân trọng hòa bình và tiếp nối lý tưởng cao đẹp của cha anh. Đồng thời, cần giữ gìn kỷ ức lịch sử, không thờ ơ với những giá trị đã được đánh đổi bằng máu và nước mắt. - Lí giải: Bởi nếu không có sự hi sinh của họ, chúng ta sẽ không có được cuộc sống yên bình hôm nay. Chiến tranh có thể đã lùi xa, nhưng công ơn của người lính là vĩnh cửu. Khi biết tri ân và sống xứng đáng với quá khứ, ta không chỉ tôn vinh thế hệ đi trước mà còn góp phần làm cho hòa bình trở nên ý nghĩa và bền vững hơn.	1,0
II		VIẾT	6,0
1		Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ), hãy phân tích sự vận động tâm trạng của người lính từ khi ở chiến hào đến lúc trở về cuộc sống đời thường.	2,0
		a. <i>Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận:</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách: diễn dịch, quy nạp, phối hợp,...	0,25
		b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i>	0,25

	Sự vận động tâm trạng của người lính từ khi ở chiến hào đến lúc trở về cuộc sống đời thường.	
	c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: + Trong thời đại chiến tranh: Hình ảnh người lính gắn liền với không gian khốc liệt, đồng đội vừa ngã xuống, với nỗi nhớ da diết về cuộc sống bình thường bị gián đoạn. Tâm trạng chủ đạo là sự khắc khoải, bịn rịn, nuối tiếc. + Trong thời đại hòa bình: Hình ảnh người lính chuyển hóa thành “<i>hai ngọn cỏ mìm cười</i>”, bình dị và kiên cường. Tâm trạng họ trở nên thanh thản, bình yên, tìm thấy niềm vui trong những điều giản dị như “<i>ấm trà thơm khói</i>”, “<i>tiếng trẻ thơ</i>”. Sự vận động ấy là quá trình chuyển dịch từ không gian căng thẳng, chết chóc sang không gian ấm áp, bình yên. + Từ tâm trạng đau đáu, nuối tiếc sang sự thanh thản, lạc quan. Đồng thời, sự vận động này không hoàn toàn đoạn tuyệt quá khứ, bởi ký ức “<i>rừng xưa đò lửa</i>” vẫn còn đó, nhắc nhở về một “<i>cuộc hành quân bất tận</i>” mới. Kết luận: Khẳng định sự vận động này cho thấy một cách chân thực và cảm động quá trình người lính chữa lành vết thương chiến tranh và tìm lại sự bình yên trong cuộc sống mới. Hướng dẫn chấm: - <i>Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,0 điểm.</i> - <i>Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 0,75 điểm.</i> - <i>Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.</i>	1,0
	d. <i>Chính tả, ngữ pháp</i>	0,25

	Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Xuyên suốt lịch sử Việt Nam, có những hy sinh không tên, nhưng là nền móng cho ngày đất nước hòa bình hôm nay. Bằng một bài văn (khoảng 400 chữ), hãy trình bày suy nghĩ của em về trách nhiệm của thế hệ trẻ trong việc tiếp nối truyền thống anh hùng và giữ gìn hòa bình của dân tộc trong bối cảnh hội nhập.	4,0
	a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận. Mở bài giới thiệu vấn đề nghị luận, thân bài triển khai vấn đề nghị luận, kết bài khái quát lại vấn đề.	0,5
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Trách nhiệm của thế hệ trẻ trong việc tiếp nối truyền thống anh hùng và giữ gìn hòa bình của dân tộc trong bối cảnh hội nhập.	0,25
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: Mở bài: Dẫn dắt từ lịch sử để khẳng định, nhiệm vụ bảo vệ và xây dựng đất nước không bao giờ kết thúc, chỉ thay đổi hình thức và một không gian đấu tranh mới. Từ đó, nêu lên trách nhiệm của thế hệ trẻ hiện nay. Thân bài: (1) Giải thích: - Truyền thống anh hùng: Là tinh thần yêu nước, là lòng dũng cảm không ngại hy sinh vì lợi ích chung, là ý chí	2,5

	tự cường, cần cù lao động vì mục tiêu phát triển dân tộc tích cực. - Giữ gìn hòa bình trong bối cảnh hội nhập: Là tinh thần và hành động bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, đồng thời, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trước tiến trình toàn cầu hóa. (2) Bàn luận: - Ý nghĩa của hòa bình: Hòa bình là thành quả được đánh đổi bằng xương máu của các thế hệ đi trước, không phải là thứ có sẵn. Trong bối cảnh mới, “<i>cuộc hành quân</i>” của dân tộc tiếp diễn trên các mặt trận kinh tế, văn hóa, ngoại giao và an ninh mạng. - Trách nhiệm của thế hệ trẻ: Thế hệ trẻ là lực lượng nòng cốt duy trì sự hòa bình và phát triển xã hội. - Biểu hiện trách nhiệm của thế hệ trẻ: + Lĩnh vực văn hóa, tư tưởng: Tích cực học hỏi, quảng bá văn hóa dân tộc, có bản lĩnh vững vàng, biết sàng lọc thông tin, đấu tranh chống lại các luận điệu xuyên tạc, sai trái. + Lĩnh vực an ninh, quốc phòng: Sẵn sàng tham thực hiện nghĩa vụ quân sự khi cần thiết, hiểu rõ và đấu tranh vì mục tiêu bảo vệ chủ quyền, biển đảo, an ninh. + Lĩnh vực sáng tạo, nghiên cứu: Ra sức nghiên cứu, phát triển các trang thiết bị, các công trình sáng tạo nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. ⇒ Hành động thể hiện trách nhiệm: Ra sức học tập, nghiên cứu khoa học, lao động sáng tạo để nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. (3) Phán đề, mở rộng: - Phê phán một bộ phận giới trẻ sống thờ ơ, vô trách nhiệm, xem nhẹ lịch sử, chạy theo lối sống thực dụng, cá nhân, thiếu lý tưởng. - Khẳng định, tiếp nối truyền thống là quá trình vận dụng tinh thần cốt lõi của cha ông (tinh thần yêu nước, lòng dũng cảm, sẵn sàng hy sinh thân thể...) vào việc giải quyết những vấn đề của thời đại mới một cách sáng tạo. (4) Bài học nhận thức và hành động:	
--	---	--

	- Nhận thức: Mỗi người trẻ cần ý thức sâu sắc về giá trị của hòa bình và công lao của thế hệ đi trước, hiểu rằng lòng yêu nước ngày nay phải được thể hiện bằng những hành động cụ thể, thiết thực. - Hành động: Luôn đặt mục tiêu học tập và rèn luyện để trở thành một công dân tốt, có ích, xứng đáng với những gì thế hệ đi trước đã hi sinh. Con người cần sống có trách nhiệm với cộng đồng, lan tỏa những giá trị tích cực, và luôn mang trong mình niềm tự hào dân tộc. Kết bài: Khẳng định, “<i>cuộc hành quân bất tận</i>” của dân tộc vẫn đang tiếp diễn. Thế hệ trẻ chính là những người lính trên mặt trận mới, có trách nhiệm viết tiếp những trang sử hào hùng, giữ cho ngọn lửa hòa bình và độc lập mãi mãi rực cháy trên quê hương Việt Nam. Hướng dẫn chấm: - <i>Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm.</i> - <i>Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm.</i> - <i>Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,5 điểm.</i>	
	d. <i>Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
	e. <i>Sáng tạo:</i> Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.	0,5
ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 điểm		